



MBQ-004-014214 To 014224 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2018

CONTENT : 01 TO 11

(New Course)

SSC-01 : GUJARATI CONTENT

SSC-02 : HINDI CONTENT

SSC-03 : SANSKRIT CONTENT

SSC-04 : ENGLISH CONTENT

SSC-05 : MATHEMATICS CONTENT

SSC-06 : SCIENCE CONTENT

SSC-07 : HISTORY CONTENT

SSC-08 : GEOGRAPHY CONTENT

SSC-09 : ELEMENTS OF ACCOUNTANCY CONTENT

SSC-10 : ECONOMICS CONTENT

**SSC-11 : BUSINESS MANAGEMENT & ADMINISTRATION
CONTENT**

Faculty Code : 004

Subject Code : 014214 To 014224

Time : Hours]

[Total Marks : 35

SSC-01 : GUJARATI CONTENT

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : 8
- (1) “તને ઓળખું છું, મા” - કૃતિનો સાહિત્યપ્રકાર દર્શાવી તેના રચનાકારનું નામ લખો.
 - (2) આપણા વિધાનસભા ભવનનું નામ લખી, તે ક્યાં આવેલું છે તે જણાવો.
 - (3) ઈન્દ્રનું ઈન્દ્રાસન ડોલાવનાર લેખકનો કયો સંકલ્પ હતો ?
 - (4) “કમાડે ચીતર્યા મેં...” કાવ્યમાં કવિએ કમાડે શું-શું ચીતર્યું છે ?
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર (04) પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12
- (1) બ્રાહ્મણને દ્વિજ શા માટે કહેવાય છે ?
 - (2) વલ્લભભાઈને ‘સરદાર’નું બિરુદ કોણે અને ક્યારે આપ્યું ?
 - (3) શેઠ જગડુશાની ઉદારતાનું વર્ણન કરો.
 - (4) ‘અઢી આના’ ગદ્યમાં દર્શાવેલી લેખકની અધ્યયન માટેની મુશ્કેલીઓ વિશે નોંધ લખો.
 - (5) “વધતો વિજય ઉગતી દયાને ગળી ગયો” - આ વિધાન ‘સાંઠ નાથ્યો’ ગદ્યના આધારે સમજાવો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ (03) પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો : 15
- (1) “બહેનનો પત્ર” ગદ્યમાં દર્શાવાયેલ ‘માતૃભાષાનો મહિમા’ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.
 - (2) નીચેના પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તર લખો :
 - (અ) આપેલા શબ્દોનું દ્વિરુક્ત અને રવાનુકારી શબ્દો મુજબ વર્ગીકરણ કરો :
ગામેગામ, છનનન, માંડમાંડ, ટપટપ
 - (બ) નીચે લીટી કરેલા શબ્દોનાં વિશેષણનો પ્રકાર લખો :
સૂકું ગાય, પાંચમો વિદ્યાર્થી, ઉડતી ચકલી, પેલું બાળક

(ક) સમાસના પ્રકાર ઓળખીને લખો :

લોચનમન, વિજયયાત્રા, મોહક, પંચવટી.

(ડ) નીચે આપેલ વાક્ય કોણ કોને કહે છે તે લખો.

“દોસ્ત ! ભાઈ ! વેણુ ! આપણે બંને સાથે છીએ હોં !”

(ઈ) જોડકું જોડો :

(અ)

(બ)

(1) અખંડ ભારતના શિલ્પી

(1) ઝવેરચંદ મેઘાણી

(2) દીકરાનો મારનાર

(2) હર્ષ બ્રહ્મભટ્ટ

(3) શરૂઆત કરીએ

(3) રાઘવજી માધડ

(3) “વાત્સલ્ય મૂર્તિ મા” પર દશ વાક્યો લખો.

(4) “આભમાં ઝીણી ઝબૂકે વીજળી” લોકગીતમાં પ્રસ્તુત થયેલાં નાયિકાના ભાવને તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

(5) નીચે આપેલા મુદ્દાઓ આધારિત વાર્તાલેખન કરી, તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો :
નાનકડું ગામ, નજીકમાં જંગલ, જંગલી પ્રાણીઓનો ભય, ગામલોકો સજાગ,
રાત્રીનો સમય, નાનકડા બાળકને ચિત્તા દ્વારા પથારીમાંથી ઉઠાવી જવું, માતાનો
બાળકનાં બચાવ માટે પ્રયાસ, જંગલમાં ચિત્તા પાછળ દોડી જવું, ચિત્તા સાથે
લડાઈ, ઈજાગ્રસ્ત બાળકને ચિત્તા દ્વારા છોડી મૂકવું, માતાનો વિજય, ગામ લોકો
દ્વારા માતાની બહાદૂરીની વાહ વાહ !

SSC-02 : HINDI CONTENT

- 1 निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए : 8
- (1) कवि ईश्वर से क्या चाहते हैं ?
 - (2) “आव देखा न ताव ?” मुहावरे का अर्थ देकर वाक्य प्रयोग कीजिए ।
 - (3) बाबा भारती को किसका डर लगने लगा ?
 - (4) सुनिता कितने समय तक अंतरिक्ष में रहकर लौटी ?
- 2 किन्हीं चार प्रश्नों के उत्तर दीजिए : 12
- (1) राष्ट्र विकास में महिलाओं का क्या योगदान है ?
 - (2) लाल बहादूरजी के जीवन में से कौन-कौन से सदगुण ग्रहण कर सकते हैं ?
 - (3) तुलसीदास किसके घर नहीं जाना चाहते ?
 - (4) समुद्र ने कैसा रूप धारण किया है ?
 - (5) ऋषियों ने बालक का नाम सर्वदमन क्यों रखा ?
- 3 किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए : 15
- (1) “माँ ! कह एक कहानी” काव्य का सार अपने शब्दों में लिखिए ।
 - (2) कहानी के आधार पर मुख्य पात्र ममता के बारे में कहिए ।
 - (3) खड्गसिंह का हृदय परिवर्तन क्यों हुआ ?
 - (4) ‘उठो, धरा के अमर सपूतों’ का भावार्थ अपने शब्दों में लिखिए ।
 - (5) प्रत्यय एवं उपसर्ग की परिभाषा देकर सोदाहरण समझाये ।

SSC-03 : SANSKRIT CONTENT

- 1 नीयेना प्रत्येक प्रश्नोना टूंकमां जवाब लखो : 8
- (1.1) कर्कशः कण्ठः कस्य अस्ति ?
- (1.2) प्रभाते समीरः कथं चालति ?
- (1.3) शीला कुत्र गच्छति ?
- (1.4) भवती कहा उतिष्ठति ?
- 2 नीयेना प्रश्नोमांथी कोर्ष पश् चारना जवाब लखो : 12
- (2.1) श्लोक पूर्ति करो :
वृक्षात् ।
..... धन्योऽसि भूतल ॥
- (2.2) नीयेना शब्दोनी संधि करो :
कः + अपि, यमः + तु, नमः + तुभ्यम्
- (2.3) कोष्टक पूर्ण करो :
३९ _____ ८४ _____ ६७ _____
अष्टसप्तति _____ नवाशीतिः _____ पट्पञ्चाशत् _____
- (2.4) गुजराती शब्दार्थ लखो :
मुग्धा _____ बालकवृन्दम् _____ उद्यानम् _____
- (2.5) नीयेना विधान वाक्योने कौंसमां आपेला शब्दोनी उपयोग करी प्रश्न वाक्यमां ईरवो :
⇒ गङ्गा श्रेष्ठा नही अस्ति । (का)
⇒ गङ्गा हिमालयात् प्रभवति । (कुतः)
⇒ शीला उद्याने अस्ति । (कुत्रः)
- 3 नीयेना प्रश्नोमांथी कोर्षपश् त्रश्ना विस्तृत उत्तर लखो : 15
- (3.1) नीयेना प्रश्नोना गुजराती भाषामां उत्तर आपो :
(1) चंद्रगुप्ते याशक्यने शुं कखुं ?
(2) प्रभातकाणे बाणको कर्ष रीते रमे छे ?
(3) पांच नदीओनां नाम लखो.
(4) मात्रावाणाना गामनुं नाम शुं छतुं ?
(5) अकलव्यना पाठमांथी शुं शीषवा मणे छे ?

(3.2) अर्थविस्तार करो :

पुस्तकेषु हि या विद्या परहस्तेषु यद् धनम् ।

कार्यकाले समुत्पन्ने न सा विद्या न तद् धनम् ॥

(3.3) नीचे आपेक्षा गद्यभंडुं गुजरातीभां भाषांतर करो :

मात्रावालस्य निद्यानकाले दुःखितः सिंहः स्मशानेयात्रायाम् अपि अगच्छत् । स्मशानतः एव सः वनम् अगच्छत् तदनन्तरं कोऽपि जनः तं सिंहं न अपश्येत् ।

(3.4) नीचे आपेक्ष संख्याने संस्कृत शब्दभां लभो :

30, 25, 45, 90, 81

(3.5) नीचे आपेक्षा विधानने वार्ताना क्रमभां गोठवो :

(1) स्मशानतः एव सः वनम् अगच्छत् ।

(2) सः क्षतिग्रस्तस्य सिंहस्य सहायतार्थं तत्र अगच्छत् ।

(3) नद्याः तटे मात्रावाला कृषकस्य कृषिवाटिका आसीत् ।

(4) सः (सिंह) मात्रावाला कृषकेण सह सर्वत्र भ्रमणम् अकरोत् ।

(5) दुःखितः सिंहः नद्याः तटे अतिष्ठत् ।

SSC-04 : ENGLISH CONTENT

- 1** Answer the following in short : **8**
- (1.1) What condition did Tansen put before the king ?
 - (1.2) Write four uses of solar energy.
 - (1.3) Who is Mr. Bright ? What does he do ?
 - (1.4) What is Halima not know about the old lamp ?
- 2** Answer any **four** of the following : **12**
- (2.1) How can you get entry form ? Write the date and place of the competition.
 - (2.2) Why is Bamboo a wonderful tree ?
 - (2.3) Why was Amit excited ? What was his feelings ?
 - (2.4) What are the duties of a good citizens ?
 - (2.5) Write pollutions and pollutants for the same.
- 3** Answer any **three** of the following : **15**
- (3.1) Write an essay on – Today's Education System.
 - (3.2) Write a short note on Science Day celebration in your school.
 - (3.3) Fill in the blanks using words from the brackets :
(elephant, hippo, rat, rabbit, horse, deer)
 - (1) A _____ is smaller than a rabbit.
 - (2) A _____ is smaller than a horse, but bigger than a rabbit.
 - (3) The _____ is the biggest animal of all.
 - (4) A hipo and an _____ are heavier than a horse.
 - (5) The _____ is the smallest of these animals.

(3.4) Do as Directed :

(1) We _____ appreciate the students' efforts.

(Insert suitable auxiliary verb)

(2) Obey the instruction. (Change the voice)

(3) The pen is _____ Table.

(Insert suitable preposition)

(4) David is good at baseball. David does not like to play baseball.

(Use suitable conjunction)

(5) She is _____ than her sister.

(Pretty, prettier, prettiest)

(3.5) Make sentences using given Smiley words :

Lonely, Confident, Board, Happy, Guilty.

SSC-05 : MATHEMATICS CONTENT

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1.1) 1715ને કઈ નાનામાં નાની સંખ્યા વડે ગુણવાથી મળતી સંખ્યા પૂર્ણઘન બને ?
- (1.2) $\left(-1\frac{2}{3}\right)$ ને સંખ્યારેખા પર દર્શાવો.
- (1.3) ઉપાડચિટ્ટીનો નમૂનો દોરો.
- (1.4) અવયવ પાડો : $3x^2 + 13x + 12$.
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12
- (2.1) સમજાવો : સરવાળા અને ગુણાકારનો ક્રમનો ગુણધર્મ.
- (2.2) સાદું રૂપ આપો : $(5x^{-2})^3 \times (3x^3)^4 \div (15x^2)^2$.
- (2.3) જો $A = (x, y, z, w)$ અને $B = \{a, b, c, x, y\}$ હોય તો વેન આકૃતિ દોરો તથા તે દરેકના યોગગણ અને છેદગણ લખો.
- (2.4) સ્ટીલની માપપટ્ટી બનાવતી એક કંપનીમાં માપપટ્ટી બનાવતા દીપેશને 6 કલાક, મુસ્તફાને 10 કલાક અને પ્રકાશને 15 કલાક લાગે છે. ત્રણેય સાથે ભેગા મળી 360 માપપટ્ટી બનાવી કુલ રૂ. 720 મહેનતાણું મેળવે છે, તો દરેકને કેટલી રકમ મળી હશે ?
- (2.5) અવયવ પાડો : $x^2 + 4x + 4 - a^2 - 2ab - b^2$.

- (3.1) સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ અને સમબાજુ ચતુષ્કોણની આકૃતિ, વ્યાખ્યા અને વિશેષતા જણાવો.
- (3.2) એક નળાકાર ટાંકીની પાયાની ત્રિજ્યા 50 સેમી અને તેની ઊંચાઈ 100 સેમી છે. આ ટાંકી પૂરેપૂરી કેરોસીનથી ભરેલી છે. આ ટાંકીના કેરોસીનમાંથી 5 લિટરનું એક એવા કેટલા કેન ભરી શકાય ? ($\pi=3.14$)
- (3.3) ધ્રુવકુમાર 7500 રૂપિયા 1 વર્ષ માટે 8 ટકાના દરે વ્યાજે આપે છે. તેમના પત્ની પૂર્વીબહેન તેટલા જ રૂપિયા, તેટલી જ મુદત માટે, તેટલા જ દરે ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજે મહિલા સહકારી મંડળીમાં મૂકે છે, તો કોને કેટલા રૂપિયા વધારે મળશે ? (સહકારી મંડળીમાં વ્યાજ દર છ માસે ઉમેરાય છે.)
- (3.4) ઘાસના એક મેદાન પાસે તળાવ આવેલું છે. હરણના એક ટોળાનાં અડધા ભાગનાં હરણ મેદાનમાં ચરે છે. બાકી રહેલ હરણનાં અડધાં ભાગનાં હરણ ખેલ-મસ્તી કરે છે. બાકી રહેલ ભાગનાં અડધાં હરણ મેદાનમાં આરામ કરી રહ્યા છે અને બાકી વધેલાં 9 હરણ તળાવમાં પાણી પીએ છે, તો આ ટોળામાં કેટલાં હરણ હશે ?
- (3.5) 120° ના માપના ખૂણાની રચના દોરો અને તેના સોપાનો લખો.

ENGLISH VERSION

- 1** Answer the following questions in brief : **8**
- (1.1) Find the smallest number by which 1715 must be multiplied to obtain a perfect cube ?
- (1.2) Represent $\left(-1\frac{2}{3}\right)$ on the number line.
- (1.3) Draw a specimen of Withdrawal form.
- (1.4) Factorize : $3x^2 + 13x + 12$.
- 2** Answer any 4 questions of the following : **12**
- (2.1) Explain commutative property for Addition and Multiplication.
- (2.2) Simplify : $(5x^{-2})^3 \times (3x^3)^4 \div (15x^2)^2$.
- (2.3) Draw Venn diagram for given sets and write union and intersection for each set.
- $A = (x, y, z, w)$ and $B = \{a, b, c, x, y\}$
- (2.4) Dipesh, Mustafa and Prakash take respectively 6 hours, 10 hours and 15 hours to make 360 measure scale in a company manufacturing measure scale of steel. If all the three do this work together, they get Rs. 720 as remuneration. How much amount will each get ?
- (2.5) Factorize : $x^2 + 4x + 4 - a^2 - 2ab - b^2$.

3 Answer any **3** questions in detail from the following :

15

- (3.1) Give Figure, Definition and Characteristics of Parallelogram and Rhombus.
- (3.2) The radius of base of cylindrical tank is 50 cm and its height is 100 cm. This tank is fully filled with kerosene. How many cans of 5 liters can be filled from this tank ? ($\pi=3.14$)
- (3.3) Dhruvkumar lends Rs. 7500 at 8% rate of interest for 1 year. His wife Purviben deposits the same amount at same rate of interest and for the same time period at compound interest in Mahila Co-operative society. Who will get more amount ? (In Co-operative Society interest is added at every six months.)
- (3.4) There is a pond near a grass garden. From a herd of deers half of deers are grazing in the garden. The half of the remaining deers are playing with one another. Further, the half part of the remaining deer are taking rest in the garden and 9 deers are drinking water in the pond, then how many deers will be in the group ?
- (3.5) Construct an angle of measure 120° and write steps of construction.

SSC-06 : SCIENCE CONTENT

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1) હાઈડ્રોજન વાયુના ભૌતિક ગુણધર્મો લખો.
 - (2) પ્રદૂષકો એટલે શું ? તેના પ્રકાર જણાવો.
 - (3) પ્રજીવોની ઉપયોગિતા જણાવો.
 - (4) ચેતાતંત્રના ભાગો જણાવી તેનું કાર્ય લખો.
- 2 નીચેનામાંથી કોઈ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12
- (1) કાયની બનાવટ, તેના પ્રકારો અને ઉપયોગો જણાવો.
 - (2) પેટ્રોલિયમના વિભાગીય નિસ્યંદનથી છૂટા પડતા ઘટકોનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો.
 - (3) અંતઃસ્રાવો વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
 - (4) જલોદ્દિભદ વનસ્પતિઓનાં અનુકૂલનો જણાવો.
 - (5) નાઈટ્રોજનના અણુનું નિર્માણ સમજાવો.
- 3 નીચેનામાંથી કોઈ ત્રણ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : 15
- (1) કાયના લંબધનમાં થતા પ્રકાશના વક્રીભવનને સમજાવતો પ્રયોગ વર્ણવો.
 - (2) સપુષ્પ વનસ્પતિમાં ફલનની ક્રિયા આકૃતિ દોરી સમજાવો.
 - (3) સોલર ક્લેરની આકૃતિ દોરી તેની રચના અને કાર્ય પદ્ધતિ અને સિદ્ધાંત સમજાવો.
 - (4) ઉત્સર્જનતંત્રની આકૃતિ દોરી તેના અંગોનું વર્ણન કરો.
 - (5) સાદા ટેલિસ્કોપની આકૃતિ દોરી તેનો સિદ્ધાંત, રચના અને કાર્ય પદ્ધતિ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- 1** Write all following answers briefly : **8**
- (1) Write the physical properties of hydrogen gas.
 - (2) What are pollutants ? What are the different kinds of pollutants ?
 - (3) State the usefulness of protozoa.
 - (4) State the parts of human nervous system and the functions of nervous system.
- 2** Write answers the following : (any **four**) **12**
- (1) How is glass prepared ? Mention the different types of glass and write their uses.
 - (2) Describe briefly the constituents of petroleum obtained by fractional distillation of petroleum.
 - (3) Write a short note on endocrine glands.
 - (4) Mentions the adaptations of hydrophytes.
 - (5) Explain the formation of nitrogen molecule.
- 3** Write answers of the following questions in detail : (any **three**) **15**
- (1) Describe an experiment of refractions of light through a rectangular glass slab.
 - (2) Explain the process of fertilization in flowering plants with figure.
 - (3) Draw diagram of solar dryer and explain its principle, construction and working.
 - (4) Draw a diagram of excretory system and describe its organs.
 - (5) Draw diagram of a simple telescope and explain its principle, construction and working.

SSC-07 : HISTORY CONTENT

- 1 બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે : 8
- (1.1) 'શિખ સોસાયટી' દ્વારા કઈ કમિટીની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી ?
- (1.2) ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટ ક્યારે શરૂ થઈ ?
- (1.3) શ્રી ચંદ્રશેખરનું સંપૂર્ણ નામ લખો.
- (1.4) બંગાળનું પાર્ટીશન કયા નીતિના આવવાના પરિણામે થયું હતું ?
- 2 નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચારના જવાબ આપો : 12
- (2.1) 'આર્ય સમાજ' સમાજ માટે કઈ-કઈ પ્રવૃત્તિ કરતો હતો ?
- (2.2) 'રાષ્ટ્રવાદ' વ્યાખ્યાયિત કરો.
- (2.3) ન્યાયતંત્ર શા માટે સ્વતંત્ર હોવું જોઈએ ?
- (2.4) ગાંધીએ શા માટે અસહકારનું આંદોલન પાછું ખેંચ્યું ?
- (2.5) આતંકવાદની અસરોની ચર્ચા કરો.
- 3 નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણના જવાબ આપો : 15
- (3.1) 'વર્લ્ડ ઈન્સ્ટિટ્યુશન' શું છે ? UNOની જરૂરિયાત, હેતુઓ અને અંગોનું વર્ણન કરો.
- (3.2) ભારત જ્યારે સ્વતંત્ર થયું હતું તે સમયે કયા-કયા પડકારોનો સામનો કરવો પડ્યો હતો ?

(3.3) ટૂંકી નોંધ લખો :

(અ) બંધારણ

(બ) બક્સરનું યુદ્ધ

(3.4) બ્રિટિશ સમયના ખેડૂતો અને હાલના સમયના ખેડૂતો વચ્ચે શું તફાવત છે ?

(3.5) સંસદના સભ્યની જવાબદારી શું છે ?

ENGLISH VERSION

1 All questions are compulsory and carry equal marks : **8**

(1.1) Which Committee was established by the Shikh Society ?

(1.2) In India when was Supreme Court started ?

(1.3) Write full name of Mr. Chandrasekhar.

(1.4) By which policy Bengal partition came out as a result ?

2 Attempt any **four** from the following : **12**

(2.1) Which activity 'Arya Samaj' did for the society ?

(2.2) Define 'Nationalism'.

(2.3) Why should the Judiciary be independent ?

(2.4) Why did Gandhi withdraw the Non-cooperation movement ?

(2.5) Discuss the effects of Terrorism.

3 Attempt any **three** from the following :

15

- (3.1) What is 'World Institution' ? Describe the need, objectives and organs of UNO.
- (3.2) Which were the problems India had to face as challenges when it becomes Independent ?
- (3.3) Write short note on these :
 - (a) The Constitution.
 - (b) The Battle of Buxar.
- (3.4) What are the differences between the farmers of British period & present time farmers ?
- (3.5) What are the responsibilities of Member of Parliament ?

SSC-08 : GEOGRAPHY CONTENT

- સૂચના : (1) પ્રશ્નોના ઉત્તર માગ્યા મુજબ લખો.
(2) ગુણને ધ્યાનમાં રાખી જવાબો લખો.
(3) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1.1) હવામાન એટલે શું ?
(1.2) હવા પ્રદૂષણથી કયા-કયા રોગો ફેલાય છે ?
(1.3) જલાવરણ એટલે શું ?
(1.4) માનવ સંસાધન એટલે શું ?
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર (4) પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 12
- (2.1) પૃથ્વીનો પરિચય આપો.
(2.2) ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ એટલે શું ? સમજાવો.
(2.3) જ્વાળામુખી વિસ્ફોટની લાભદાયી અસરો જણાવો.
(2.4) ઠંડા પ્રદેશના રહેઠાણની ખાસિયતો જણાવો.
(2.5) માનવ સંસાધનને રાષ્ટ્રની મહત્વની મૂડી શા માટે ગણી શકાય ?
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : 15
- (3.1) એશિયાખંડની ભૂપૃષ્ઠની વિશેષતાઓ કઈ-કઈ છે ?
(3.2) ગ્લોબલ વોર્મિંગ એટલે શું ? તેના કારણો જણાવો.

- (3.3) પ્રદૂષણ એટલે શું ? તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
- (3.4) નીચેના શબ્દો સમજાવો :
- (1) મૃદાવરણ
 - (2) વસ્તીગીચતા
 - (3) દાવાનળ
- (3.5) જાહેરક્ષેત્ર અને ખાનગીક્ષેત્ર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) Answer the questions as per required.
 - (2) Write the answer according to the marks.
 - (3) All questions are compulsory.

- 1** Answer the following questions in short : **8**
- (1.1) What is climate ?
 - (1.2) Which diseases are caused by air pollution ?
 - (1.3) What is hydrosphere ?
 - (1.4) What is human resource ?
- 2** Answer any **four** from the following questions : **12**
- (2.1) Give introduction of Earth.
 - (2.2) What is green house effect ? Explain.
 - (2.3) State the benefits of a volcanic eruption.

- (2.4) State the special features of habitat of cold regions.
- (2.5) Why is human resource considered the most important capital of nation ?

3 Answer any **three** from the following questions in detail : **15**

- (3.1) What are the special features of the land form of the Asia continent ?
- (3.2) What is global warming ? State its reasons.
- (3.3) What is pollution ? Discuss the types of pollution.
- (3.4) Explain the following :
- (1) Lithosphere
 - (2) Population density
 - (3) Forest fire
- (3.5) What is the difference between Private sector and Public sector ?

SSC-09 : ELEMENTS OF ACCOUNTANCY CONTENT

- સૂચના : (1) પ્રશ્નોના ઉત્તર માંગ્યા મુજબ લખો.
(2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(3) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1.1) વેપારખાતું એટલે શું ?
- (1.2) કોઈ એક ઘસારાની વ્યાખ્યા આપો.
- (1.3) ઉબળેક રકમ એટલે શું ?
- (1.4) કમ્પ્યુટર હિસાબી પદ્ધતિના કોઈ પણ બે લક્ષણો જણાવો.
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 04 પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12
- (2.1) કમ્પ્યુટર હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદાઓ જણાવો.
- (2.2) દેશીનામા પદ્ધતિની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (2.3) વચનચિટ્ટીનો નમૂનો આપો.
- (2.4) તફાવત જણાવો : સામાન્ય અનામત અને મૂડી અનામત.
- (2.5) મહારાજા એન્ડ કંપનીએ રૂ. 40,000ની કિંમતનું યંત્ર ખરીદ્યું. જેને ગોઠવવાનો ખર્ચ રૂ. 2,000 થયો. દર વર્ષે 5% લેખે ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિએ પ્રથમ ત્રણ વર્ષ સુધી ઘસારાની ગણતરી કરો.

3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 03 પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : (05માંથી 03) 15

(3.1) એકનોંધી પદ્ધતિ અને દ્વિનોંધી પદ્ધતિનો તફાવત સમજાવો.

(3.2) શ્રી પરમજીતે કાચું સરવૈયું મેળવવા માટે તફાવત રૂ. 1,000 ઉપલક ખાતે ઉધારેલ છે. વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કર્યા બાદ નીચે મુજબની ભૂલો શોધવામાં આવી :

(1) મીનાએ પરત કરેલ માલની રકમ તેના ખાતે રૂ. 3,500 ઉધારેલ છે.

(2) ખરીદ માલ પરત નોંધનો સરવાળો રૂ. 800 વધુ ગણ્યો છે.

(3) પરમજીતે અંગત તબીબી બિલના ચૂકવેલ રૂ. 600 પરચૂરણ ખર્ચ ખાતે ઉધારેલ છે.

(4) બીના પાસેથી મળેલ ભાડું રૂ. 1,200 તેના ખાતે તેમજ ભાડા ખાતે એમ બંને ખાતે જમા કરેલ છે.

(5) નરેન્દ્રને વેચેલ માલની નોંધ ખરીદનોંધમાં થયેલ હતી રૂ. 5,000.

(6) એશાને પરત કરવામાં આવેલ તેની લોનની રકમ રૂ. 6,000 તેના ખાતે ખતવવાની રહી ગઈ હતી.

ઉપરની માહિતી પરથી ભૂલ સુધારણા નોંધ લખો. ઉપલક ખાતું તૈયાર કરો.

(3.3) નીચેની વિગતો હવાલામેળમાં કઈ રીતે નોંધાશે ?

(i) આખર માલનો સ્ટોક રૂ. 15,000.

(ii) મળવાનું બાકી વ્યાજ રૂ. 3,500.

(iii) અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો રૂ. 700.

- (3.4) તફાવત આપો :
વેપારી સંસ્થાના હિસાબો અને બિનવેપારી સંસ્થાના હિસાબો.
- (3.5) ટૂંકનોંધ લખો :
ચાલુ પેઢીનો ખ્યાલ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Answer the questions as per required.
(2) All questions are compulsory.
(3) Options are internal.

- 1** Answer the following questions in short : **8**
- (1.1) What is Trading Account ?
- (1.2) Give one definition of Depreciation.
- (1.3) What is meant by Ublek amount ?
- (1.4) State the characteristics of accounting method of computer.
(any two)
- 2** Answer any **four** questions of the following : **(04 out of 05)** **12**
- (2.1) Describe the benefits of accounting method of computer.
- (2.2) Explain characteristics of Deshi Nama.
- (2.3) Define Specimen of Promissory Note.

- (2.4) Give a difference between General reserve and Capital reserve.
- (2.5) Maharaja & Co. purchased a machine at a cost of Rs. 40,000. Installation cost to it was Rs. 2,000. Compute depreciation at 5% under reducing balance method for first three years.

3 Answer any **three** questions of the following : **(03 out of 05)** **15**

- (3.1) What is difference between Single entry system and Double entry system ?
- (3.2) Shri Parmjit has tallied his trial balance by debiting a difference of Rs. 1,000 to suspense account and there after he has prepared final account. After preparation of final accounts the following errors are detected.
- (1) Goods of Rs. 3,500 returned by Meena is posted on debit side of her account.
 - (2) Total of purchase return book is overcast by Rs. 800.
 - (3) Paramjit has paid Rs. 600 for his personal medical bill and debited it in the miscellaneous expense account.
 - (4) Rs. 1,200 received from Beena for rent is posted to the credit of her account as well as to rent account.
 - (5) Goods of Rs. 5,000 sold to Narendra is recorded in purchase book.

- (6) Rs. 6,000 paid to Esha for repayment of loan is not posted to her account.

From the above information pass rectification entries and prepare Suspense Account.

- (3.3) How will you note the following details in Havalamel ?

- (i) Remaining stock of goods Rs. 15,000.
- (ii) Interest to be received Rs. 3,500.
- (iii) Prepaid insurance Rs. 700.

- (3.4) Give differences :

Final accounts of Trading concerns – Final accounts of Not Trading concerns.

- (3.5) Write short note :

Going concern concept.

SSC-10 : ECONOMICS CONTENT

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1) વિકસિત અને વિકાસશીલ દેશોની બેરોજગારી વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
(કોઈપણ બે)
 - (2) ભારતમાં નિરપેક્ષ ગરીબીનું પ્રમાણ કેટલું છે ?
 - (3) મધ્યસ્થ બેન્કનાં કાર્યો ટૂંકમાં સમજાવો.
 - (4) વિકાસના નિર્દેશકો શું છે ? યાદી આપો.
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચારના ઉત્તર આપો : 12
- (1) આર્થિક વિકાસના નિર્દેશક તરીકે માથાદીઠ આવકને સમજાવો.
 - (2) નાણાંના પ્રકારો જણાવો.
 - (3) વેપારી બેંક અને મધ્યસ્થ બેંક વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
 - (4) ગરીબી નિવારણ માટેના રોજગારીલક્ષી કાર્યક્રમો સમજાવો.
 - (5) ભારતમાં બેરોજગારીની સમસ્યા ઉદ્ભવવાનાં કારણો જણાવો. .
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો : 15
- (1) અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં ઈન્ટરનેટ ટેકનોલોજીના ઉપયોગ વિશે માહિતી આપો.
 - (2) બેરોજગારીનો અર્થ સમજાવો. બેરોજગારીના પ્રકારો વિશે માહિતી આપો.
 - (3) સાટા પ્રથાનો અર્થ આપી સાટા પ્રથાની મર્યાદાઓ સમજાવો.
 - (4) નાણાકીય નીતિ એટલે શું ? નાણાકીય નીતિના ગુણાત્મક સાધનો વિગતવાર સમજાવો.
 - (5) ગરીબી એટલે શું ? ગરીબીના નિર્દેશકો સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- 1** Answer the following questions in short : **8**
- (1) Write difference between unemployment in developed and developing countries. (any two)
 - (2) What is the measure of absolute poverty in India ?
 - (3) Explain the functions of a central bank in short.
 - (4) What are the various indicators of economic development ?
- 2** Answer the following questions : (any **four**) **12**
- (1) Explain per capita income as an indicator of economic development.
 - (2) Explain the types of money.
 - (3) State the difference between a commercial bank and a central bank.
 - (4) Explain employment oriented programme for poverty eradication.
 - (5) Narrate the reasons why problem of unemployment occur in India.
- 3** Answer the following questions in detail : (any **three**) **15**
- (1) Explain the usage of internet technology in the study of economics.
 - (2) Define unemployment. Give detailed information about its types.
 - (3) Define barter system and explain limitations of barter system.
 - (4) What is monetary policy ? Explain in detail the qualitative instruments of monetary policy.
 - (5) What is poverty ? Explain its indicators.

**SSC-11 : BUSINESS MANAGEMENT &
ADMINISTRATION CONTENT**

- સૂચના :** (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- 1** નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : **8**
- (1.1) માનવ સંસાધન સંચાલન એટલે શું ?
(1.2) કાર્યાનુસાર વ્યવસ્થાતંત્રનો અર્થ આપો.
(1.3) ભરતી માટેનાં કારણો જણાવો.
(1.4) નફામાં ભાગ એટલે શું ?
- 2** નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો : **12**
- (2.1) દોરવણીનું મહત્વ જણાવો.
(2.2) સંચાલનના સિદ્ધાંતોનાં મહત્વ અંગે ચર્ચા કરો.
(2.3) સારા નેતાના ગુણો જણાવો.
(2.4) “તાલીમ ખર્ચાળ છે પરંતુ તેની ગેરહાજરી વધુ ખર્ચાળ છે.” વિધાન સમજાવો.
(2.5) ઉચ્ચસપાટી સંચાલનનાં કાર્યો જણાવો.
- 3** નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો : **15**
- (3.1) સંચાલનની વિવિધ સપાટીઓની આકૃતિ દોરી તળ સપાટી સંચાલનનાં કાર્યો જણાવો.
(3.2) આયોજન એટલે શું ? તેનાં લક્ષણો સમજાવો.
(3.3) સત્તાસોંપણીનું મહત્વ સમજાવો.
(3.4) માહિતી સંચારનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
(3.5) ભરતી એટલે શું ? તેના આંતરિક અને બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનો સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Options are internal.

- 1** Answer the following questions in brief : **8**
- (1.1) What is human resource management ?
 - (1.2) Define functional organization.
 - (1.3) State the reasons for recruitment.
 - (1.4) What do you mean by profit-sharing ?
- 2** Answer any **four** of the following questions in short : **12**
- (2.1) Explain the importance of Direction.
 - (2.2) Discuss about importance of the principles of Management.
 - (2.3) What are the qualities of a good leader ?
 - (2.4) "Training is expensive but its absense is more so." Explain the statement.
 - (2.5) Explain functions performed by top level management.
- 3** Answer any **three** of the following questions in detail : **15**
- (3.1) Draw a diagram of different levels of management. Also explain its functions.
 - (3.2) What is planning ? Explain its characteristics.
 - (3.3) Explain importance of delegation of authority.
 - (3.4) Define Communication. Explain its characteristics.
 - (3.5) What is recruitment ? Discuss in detail the internal and external sources of recruitment.
-

Blank Page

Blank Page

